

Referat fra møde den 11. november 2020

Hovedstaden
J.nr. NST-210-00044

i brugerrådet for Hovedstaden vest

Mødedeltagere:

Rasmus Keis Neerbek, Allerød Kommune
Gunnar Brüsck, Friluftsrådet (Det Danske Spejderkorps)
Helle Bomgaard, Friluftsrådet (Danske Handicaporganisationer)
Alexander Helm, Friluftsrådet (Dansk Rideforbund)
Lars Bruun, Friluftsrådet (Dansk Rideforbund)
Hanne Juel, DN (stedfortræder for Anna Bodil Hald)
Kurt Borella, DN (Samråd for Nordsjælland)
Poul Evald Hansen, DN (Samråd for Storkøbenhavn)
Torben Clausen, Danmarks Jægerforbund
Lars Stubkjær Nielsen, Naturstyrelsen Hovedstaden
Jesper Knudsen, Naturstyrelsen Hovedstaden
Jesper Tranberg, Naturstyrelsen Hovedstaden
Charlotte Mølgaard, Naturstyrelsen Hovedstaden
Kim Søderlund, Naturstyrelsen Hovedstaden

Fraværende:

Tina Graugaard, Albertslund Kommune
Troels Brandt, Naturpark Mølleåens Venner
Troels Bent Hansen, Danmarks Idrætsforbund
Anna Bodil Hald, DN (Samråd for Storkøbenhavn)
Repræsentant fra Dansk Ornitologisk Forening

Mødet afholdt på skype pga coronaretningslinier om at begrænse kontakten.

1. Meddelelser

Kim Søderlund meddelte:

- *Corona-retningslinierne* har påvirket enhedens drift og administration. Medarbejderne på kontoret har arbejdede hjemmefra siden den 8. september og indtil videre. Driften af arealerne har ikke været påvirket på samme måde, idet udendørsarbejde har været tilladt, dog på en række vilkår. Og vi har haft rigtig mange gæster på arealerne – og generelt med god opførsel. Vores mødevirksomhed har primært været på skype.
- *Dæmpegård*: Allerøds borgmester har kontaktet ministeren i sagen. Det udvirkede at Naturstyrelsen og kommunen har drøftet sagen på et møde. Naturstyrelsen har efterfølgende søgt Miljøstyrelsen om udstyknings af bygningerne med 2,5 ha således at arealet har skel til nabosommerhusene. Håbet er at det så ikke er en enklave; men det vil Miljøstyrelsen afgøre i sin sagsbehandling. Størst håb om bevarelsen ligger nok fortsat i et lokalt initiativ hvor foreningen ”Dæmpegårds Venner” er under stiftelse. Naturstyrelsen har tilbudt at udskyde en eventuel nedrivning i ca 1 år, så ”vennerne” har tid til at undersøge om de kan få sat bygningerne i stand og fundet en bæredygtig drift.

2. Fastsættelse af dato for de 2 faste møder i 2020

Kim Søderlund indledte med at orientere om, at der ikke er taget stilling til ændringer i den nye enheds brugerråd. I 2021 fortsættes uændret med et brugerråd for hhv. de gamle Hovedstadsarealer (øst) og Østsjællands arealer (vest).

De to faste møder i 2021 blev fastsat til **onsdag den 17. marts** på Skype eller Naturcenter Herstedhøje og **onsdag den 10. november** på skype eller Fiskebæk Naturskole, begge gange kl. 14.30.

På mødet i marts drøftes afholdelsen af offentlige møder i 2021. Umiddelbart forventer Kim Søderlund, at der skal holdes mange møder om forvaltningsplanerne for de urørte skove – hvis corona situationen gør det muligt.

3. Friluftsrådets nye Naturpolitik

Gunnar Brüscher orienterede:

Da den nuværende strategi udløber i 2020, har Friluftsrådets bestyrelse besluttet at arbejde for en fortsættelse med tilretninger. Den nye Naturpolitik har været længe undervejs og skal tjene som vejledning og politisk ståsted fremover. Som supplement til Naturpolitikken vil der blive udarbejdet positionspapirer, der vil tage enkeltemner op.

Visionen er: Friluftsliv for alle – i en rig natur på et bæredygtigt grundlag.

Naturpolitikken bygger på fem principper, som er styrende for Friluftsrådets synspunkter og holdninger til naturpolitiske emner.

- A. Naturen skal være åben og tilgængelig for alle – og eventuelle begrænsninger skal være specifikke og målrettede i forhold til konkrete problemstillinger og ikke rettet mod friluftslivet bredt.
- B. Der skal være plads til en rig og sammenhængende natur – mere natur giver mere plads til friluftslivet og naturoplevelser for flere mennesker.
- C. Naturen skal være for hele Danmarks befolkning – alle skal have mulighed for friluftsliv i hverdagen uanset om man bor i byen eller på landet.
- D. Alle skal have viden og forståelse for naturen – det giver rigere friluftsoplevelser, lyst til at passe på naturen og til at bruge den på et bæredygtigt grundlag.
- E. Naturen skal være rig og mangfoldig – rig på arter, landskabs- og naturtyper, som giver et varieret friluftsliv.

Friluftsrådets overordnede mål er, at 35 til 40 procent af det danske landareal skal være rig natur, og af dette skal skovlandskabet udgøre 20 til 25 procent.

Havet skal bevares som blå vildmark og være åbent for alle. Kystnære faste anlæg som for eksempel havbrug skal undgås.

4. Status for urørt skov

Kim Søderlund oplyste, at listen over potentielt urørte skove den 1.oktober 2020 blev reduceret fra ca 15.000 ha til ca 8.000 ha. For HST brugerråd vest er følgende skove fortsat potentielt urørt:

- Resten af Ganløse Ore, Terkelskov og Nyvang samt Åsevang.

Og det betyder at: Jonstrup Vang, Lille Hareskov, Ganløse Eged, Krogenlund er taget væk fra listen og skal fortsætte efter styrelsens principper for naturnær skovdrift.

Som bekendt er følgende skove for brugerråd vest allerede udpeget til urørt i juni 2020:

- Store Hareskov
- Nørreskoven
- Ryget Skov
- Størstedel af Ganløse Ore
- Farum Lillevang

Vi har fået en mindre bevilling i efteråret 2020 til veteranisering af hjemmehørende træer over 80 år i de endeligt udpegede urørte skove. De bruges i Jægersborg Hegn, Nørreskoven, Farum Lillevang (nordlige del), Ganløse Ore og Ryget til ringning og såring af træerne, så de svækkes og får ”huller” som hjælper svampe, insekter og også flagermus.

Det er fortsat målet at der skal udpeges ca 6.000 ha ny urørt skov blandt de potentielle urørte skove. Hvornår og på baggrund af hvilke kriterier, det sker, er ikke meldt officielt ud.

Kim Søderlund understregede, at brugerrådet bliver orienteret og inddraget i takt med at den af ministeren besluttede proces effektueres.

5. Naturplejen på Dæmpegårds arealer

Kurt Borella havde følgende spørgsmål og forslag til driften af markerne ved Dæmpegård i Tokkekøb Hegn: Den nordvestligste matrikel på det fredede areal er en velbevaret rest af det gamle Børstingerød Overdrev. Her bliver dyrene først lukket ind d. 1 august (i 2020 ca. d. 15. august!) Hvorfor så sent? Hvis det er af floramæssige årsager, så er det for sent til, at dyrene får gnavet i bund under de gamle ege og vildæbler. Unge hvidtjorn er på hastig fremmarch på arealet.

Fint med en forsinkelse ift. det øvrige store areal, men jeg vil foreslå, ca. 1. juli, altså en måned før. Så er de mest interessante blomster ved at være afblomstret og dyrene kan så bevæge sig på arealet en måned længere.

Mht. til min dialog med Lars Stubkjær håber jeg, at han, næste sæson, har bestemt sig for ægte maskinhøslæt på de arealer, der ligger uden for folden. Det tidligere blomsterflor er i år stort set forsvundet i et tykt ’filt’ af græsser, grundet i års slagleklip, hvor det klippede bliver efterladt i et tykt, fedtet filt. Jeg har henvist Lars til entreprenører med de rigtige maskiner og erfaring med opgaven.

Lars Stubkjær gav følgende svar: Kurt har en pointe i, at græsningstrykket er for lavt eller græsningsperioden for kort i græsningsskoven, hvis bl.a. hvidtjorn er på hastig fremmarch. Den græsningsperiode vi har valgt er af hensyn til bl.a. sommerfugle, hvor det er vigtigt at græsserne ikke kommer for tidligt på arealet og æder larverne sammen med græsset. Det kan så blive på bekostning af floraen. Kurt argumenterer med, at der ikke er sommerfugle, hvis ikke der er blomster. God pointe, men der kan nu sagtens være blomster i området uden, at de nødvendigvis findes på selve græsningssarealet.

Jeg er meget enig i, at vi kan gøre mere for floraen i græsningsskoven, og hvis det har en god effekt at sætte dyrene på allerede 1/7, så kan vi prøve det næste år, og så kan de brede striber mosaikplejes ved at slå og fjerne afslaget i flere tempi. Lars takkede ja til Kurts tilbud om en fælles besigtigelse. Lars kalder ind på et tidspunkt i det spæde forår.

6. Ødelæggelser af naturen og konflikter med øvrige brugere i forbindelse med anlæg af nye, eller såkaldte forbedrede, MTB-spor i Jonstrup Vang som eksempel

Hanne Juel havde sat punktet på dagsordenen med følgende budskaber: Jeg har været ude og se på 2 nye sporbyggerier, senest i St.Hareskov. Det var tilfældigt at jeg og en bekendt så, at der er gang i en større omlægning og ombygning af det eksisterende blå spor. Det jeg gerne vil bringe på banen er den voldsomme karakter af den såkaldte reovering af sporene. Jeg kan godt se, at det teknisk set er et flot arbejde sporbyggerne laver, men disse udfordrende spor tiltrækker jo nærmest horder af MTB folk der kører meget stærkt, også på de veje de må køre på for at komme til sporene og når de krydser andre veje med andre skovgæster; og de overholder ikke færdselsloven. Ingen cykelklokke og ofte tager de ikke hensyn til andre. Det er vel ikke OK, at der skabes en sådan trafik i vores skove. De er jo for alle, men de mange spor tiltrækker så mange fra København og Nordsjælland, at det skræmmer andre væk; også ryttere til hest og folk med børn eller hunde. En søndag, hvor jeg sammen med en mindre gruppe var i Jonstrup Vang og se på sporbyggeriet der, kom der en meget stor lastbil ind og læssede materialer af. Det skabte nogen forvirring blandt forbigående skovgæster. Det er enorme mængder skovfremmede materialer der køres ind i skoven. Hvorfor tillades det at hele spor belægges med sten som det lige nu sker i St. Hareskov? De vil jo aldrig kunne fjernes?

Jesper Tranberg oplyste, at sammen med reoveringen af MTB-sporet blev/bliver nogen delstrækninger flyttet således, at sporet ligger mere hensigtsmæssigt i forhold til andre skovgæster og så sporet drænes bedre. Det oprindelige spor var ikke forstærket, og det har givet de kendte problemer med mudder og mange spor-deltaer. Ved at forstærke sporet med sten og grus kan man holde et smalt spor, gøre sporet anvendeligt hele året og gøre sporet mere attraktivt for MTB'erne. Dette også for at adskille MTB fra de øvrige skovgæster. Et sted på den igangværende omlægning lægges sporet, så det ligger i kanten af en mose. Det lægges klart uden for mosen og etableres som en lav bro ca 10 cm over terræn, dette fordi området er blødt og for at rytterne bliver på sporet og ikke kører i mosen i en tør periode. Det oprindelige spor var på ca. 26 km og når reoveringen er gennemført er det på ca. 23 km. De nedlagte strækninger nedlægges fysisk ved at udlægges stammer, grene og blade.

Drøftelsen i brugerrådet gav ikke anledning til nye løsninger eller prioriteringer sammenholdt med drøftelsen på det seneste møde den 16.9 2020.

Kim Søderlund gav udtryk for at styrelsen godt forstår bekymringerne. Men alternativerne til ikke at anlægge faste MTB spor er klart dårligere. Alternativet til ingen befæstede spor er således, at sporene bliver brede (for at undgå mudderkørsel), det vil blive bygget uautoriserede spor (piratspor) og der opstår flere uofficielle spor pga, at der køres i skovbunden (ulovligt i starten, men på sigt bliver det til et spor, som der må køres på). Derudover vil der være betydelig flere konflikter på skovvejene.

7. Status for Flyvestation Værløse

Charlotte Mølgaard orienterede om:

Naturmæssigt er der siden sidste møde i september ikke foretaget ændringer i plejen af området. Naturstyrelsen er i dialog med de lokale DN og DOF om pleje/rydning af områdets moser samt tilbageholdelse af mere vand for at skabe bedre forhold for bl.a. fuglelivet og padder.

Friluftsliv: Der er etableret lejrlplads med tre sheltere, hvoraf én af shelterne er egnet til kørestolsbrugere. Der er opført et primitivt kørestolsvenligt lokum, der kan bruges af alle besøgende i området. Pladsen forventes indviet inkl. pressedækning i uge 47. Faciliteterne ligger på portalen udinaturen.dk. Naturstyrelsens hidtidige krav om, at arrangementer over 4 timers varighed med over 100 deltagere skal opstille et mobilt toilet, bortfalder.

Derudover er vi i løbende dialog med forskellige interessenter om at etablere sig på flyvestationen med foreningsfaciliteter i de bygninger, som er tilbage. Der er løbende interesse for at se F16-flysheltere og bygningen hangar 72, som er bevaret med henblik på at etablere et "friluftsforsamlingshus". Hangar 72 er i dårlig stand og det kræver et bæredygtigt projekt med en vis økonomi for at kunne tage fat på at renovere og omdanne bygningen. Hangar 72 udlejes nu for et år ad gangen til opbevaring, så vi ikke er bundet af en lang tidshorizont, når det rette projekt opstår. Af de øvrige 11 F16-flyhangarer er én udlejet til en modelflyveklub, en anden til en forening, der formidler beredskabets historie samt nogle er udlejet til opmagasinering med minimale kørselsbehov.

8. Status for Naturpark Mølleåen

Charlotte Mølgaard orienterede om, der er ansat en ny naturvejleder/sekretariatsleder for Naturpark Mølleåen, Mette Blæsbjerg, som sidder i Egedal Kommune. Der har ikke været møder i naturparkrådet i 2020 pga. corona.

9. Eventuelt

Torben Clausen gjorde opmærksom på at jægerne syntes, det var ærgerligt, at enheden har reduceret i antallet af invitationsjagter, samt at de nu også var varslet aflyst pga coronarestriktioner. Torben opfordrede til at jagterne genoptages, når det er muligt. Kim Søderlund svarede at reduktionen i antallet af jagter beror på en konkret vurdering af afskydningsbehovet for rådyr (bestandstæthed, sundhed, opland, trafikdrab, skovgæster oplevelser samt biodiversitet, idet et øget antal rådyr øger den naturlige græsning i skovene) og det var på den baggrund det er besluttet at reducere antallet af jagter. Det er fortsat planen at afholde ny-jægerjagter og invitationsjagter, når corona-restriktionerne tillader det.